

beda, kakor sem bil že prej omenil, res v prav ozki dotiki. +

Najvišja cesarska in deželna gosposka na Štajerskem.

Dne 1. avgusta se je topliška dolinica pri Dobrni deloma prazniški oblekla; ob cesti stala sta dva v zelenje ovita in z bandericami okinčana stebra, po deželskih hišah vihrale so štajerske belo-zelene zastave, a raz občinskega poslopja plapolala je cesarska črno-rumena. Čemu li to? — Ker more biti kateri bralec ne ve, kar je večini naročnikov itak znano, bodi še povedano, da imajo dežele dvojno gosposko: cesarsko in deželno. Poglavarje za prvo oblast imenujejo naravnost cesar sami, to so „cesarski namestniki“, ker so v deželi namesto cesarja. Načelnika za drugo gosposko pa si oskrbljuje tako rekoč ljudstvo. Toto namreč izbira ali voli osebe, katere v imenu ljudstva delajo postave za posamezne dežele. Takim izvoljencem pravimo „deželni poslanci“, ker jih davkoplačevalci pošiljajo, pri nas v Gradec, kjer se posvetujejo o tem, kar bi prebivalcem v deželi zamoglo najbolje koristiti ali v prid biti. Na Štajerskem jih volimo 60; izmed teh jih kmetje odpošljejo samo 23, od tega števila jih pride 15 na nemški del Štajerja, 8 na slovensko kmetstvo ljudstvo; ostalih 27 pošljejo mestjani s tržani, pa še trgovci posebič, potem grajščaki in drugi velikoposestniki. Po postavi zamorejo izvoljeni poslanci svoje dolžnosti spolnjevati v dobi 6 let. V Gradci se vsako leto shajajo skoz nekoliko tednov. Tem shodom ali skupščinam se reče „deželni zbor“, ker so tam zbrani zastopniki v kaki deželi bivajočega ljudstva. Pri vsakem zboru mora zavoljo reda biti nekdo, ki ima prvo besedo pri posvetovanju, tistemu navadno pravimo: predsednik ali predstojnik ali načelnik ali glavar. Voditelj deželnega zbora se imenuje „deželni glavar“, a za to službo enega izmed izvoljenih poslancev pokličejo svitli cesar sami. Lani smo imeli volitve za deželni zbor. Deželni glavar postal je gospod grof Wurmbrand, lastnik grada Borlskega blizu Ptujja, ako bi imenovanec bil zadržan in bi ne mogel priti v skupščino ali zbor, kadar se snidejo poslanci, zavoljo tega mora predsednikovo službo opravljati drugi, tudi od cesarja za to odločeni poslanec, totemu pravimo, da je „namestnik deželnega glavarja“, sedaj je to g. baron Goedel, tisti, ki so ga izvolili slovenski kmetje okoli Maribora, in sicer lani za deželni zbor v Gradec, letos pa za državni zbor na Dunaj, kjer delajo postave za celo državo ali cesarstvo veljavne.

Iz rečenega se vidi, da je „deželni zbor“ za celo deželo nekako to, kar je „občinski

zbor“ ali skupščina srenjskih očetov za občino, srenjo. Občinske očete ali „srenjske odbornike“ izbere si ljudstvo, odborniki izmed sebe izvolijo potem „občinskega predstojnika“ ali župana pa njegovega „namestnika“ in še nekoliko „svetovalecev“. Tem je izročena skrb za red in blagor v občini, soseski, srenji.

Podobno se to godi z ozirom na celo deželo. Ljudje izvolijo si zastopnike ali poslance, toti izmed sebe odberejo nekoliko mož, tej skupini se reče „deželni odbor“, totemu na čelu je pa isti od cesarja imenovani „deželni glavar“. Ta odbor je za deželo gospodar. Toda, kakor župan mora skrb imeti gledé premoženja občinskega, tako je „deželnemu glavarju“ med ostalim dolžnost, da ob priložnostih ogleda posestvo deželno.

Lastnina dežele Štajerske je tudi Slatina pri Rogaci in pa toplice na Dobrni. Na svojem zadnjem potovanju je sedanji deželni glavar obiskal omenjena dva kraja. No, ker je prihod njegov bil napovedan uradno, za tega voljo mu je vodstvo topliško oskrbelo, kolikor toliko slovesen vzprejem. Ob šesti uri zvečer so možnarji naznanjali, da se bliža visoki gost, kateri je pred 30 leti zadnjikrat bil v naši dolinici. Pred prebivališčem ga je pričakovalo precej veliko ljudstvo, v imenu tukajšnjih prebivalcev ga je s primernim nagovorom pozdravil vč. g. dekan Gajšek. Godba je zvečer svirala podoknico, spuščali so rakete in streljali s topiči. Sledečega dne se je deželni glavar od nas poslovil. M. K.

Gospodarske stvari.

Sadno drevje je treba zamakati.

Pri letošnji dolgotrajni in veliki suši nastala je neobhodna potreba sadno drevje vsaj jedenkrat na teden zamakati, ker se sicer lahko prigodi, da vkljub obilnemu nasadu le malo sadja na drevesu ostane. Zamakati se pa staro drevje ne sme ravno le okoli debla. To velja le o mladem drevju, ker le to ima blizo okoli debla sesavne korenine, katere so sposobne vlagi v se vlačiti. Okoli starih dreves se morajo pa 1—2 metra narazen luknje v zemljo zagovati, ki so po 30 centimetrov globoke in v te vode naliti. Kdor ima vodeno gnojnico, lahko s to zamaka. Po takem zamakanju postanejo tudi sadi debelejši in lepši, kakor pa če se s čisto vodo zamaka.

Kako strmine s travo obdrniti.

Strmine se s semenom včasih ne dajo rade obdrniti. Vzame se pa korenice od znane pirnice, ki kot plevel po njivah tako rada raste. To korenice se kakor rez iz slame in sena za živinsko klajo zreže in na pol s prstijo pomeša.